

Білоцерківський національний аграрний університет
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра психології та здоров'я людини

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ РЕЛІГІЇ» Галузь знань – С Соціальні науки, журналістика та інформація Спеціальність – С 4 «Психологія» Освітня програма - «Психологія. Організаційна психологія»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми	вибіркова
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	3 кредити /90 годин
Семестр	8
Форма контролю	Залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Харченко Світлана Ігорівна Посада: асистентка кафедри психології Робоче місце: навчальний корпус № 6 (б-р Олександрійський, 96), кафедра психології та здоров'я людини. Е-mail: kharchenos898@gmail.com Зв'язок з викладачем: відповідно до графіку консультацій.
Опис дисципліни	Дисципліна "Психологія релігії" належить до вибіркового компоненту освітньої програми і розроблена для студентів, які прагнуть отримати глибоке наукове розуміння релігійного феномену з позиції психології, вивчаючи психологічні механізми виникнення, розвитку та функціонування релігійних вірувань, почуттів і поведінки. Цей курс є надзвичайно важливим для розуміння взаємозв'язку між психікою людини та її духовним життям, а також для аналізу ролі релігії у формуванні особистості, групової ідентичності та соціальної поведінки. Вивчення дисципліни формує у здобувачів цілісний погляд на релігію як на складний соціокультурний та індивідуально-психологічний феномен. Студенти вивчають класичні та сучасні психологічні теорії релігії (зокрема, погляди Фрейда, Юнга, Джеймса), психологію релігійного досвіду, віри, молитви та містичних станів, а також механізми конверсії (навернення) та релігійної приналежності. Особлива увага приділяється питанням впливу релігії на

	психічне здоров'я, подолання криз та формування моральних цінностей, а також психологічному аналізу релігійного екстремізму та сектантства.
Передумови для вивчення дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна "Психологія релігії" базується на знаннях таких дисциплін, як "Загальна психологія", "Психологія особистості", "Соціальна психологія" та "Філософія", вивчених на попередніх курсах. Знання, отримані в межах цих дисциплін, є необхідним підґрунтям, оскільки вони забезпечують розуміння індивідуальних мотиваційних та емоційних процесів, формування ідентичності, групової динаміки, а також базових концепцій релігійних систем. Фундаментальна психологічна та гуманітарна підготовка дозволяє студентам глибоко освоїти специфіку наукового аналізу релігійних феноменів.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни "Психологія релігії" є формування у здобувачів вищої освіти цілісної та логічно-послідовної системи знань про психологічні чинники релігійності та вплив релігії на психіку і поведінку людини. Дисципліна має на меті ознайомити студентів з основними методами дослідження релігійності, розкрити психологічні механізми функціонування релігійних ритуалів та символів, а також навчити проводити психологічний аналіз ролі віри у подоланні екзистенційних криз та життєвих труднощів. Кінцевою метою є опанування навичок кваліфікованого психологічного аналізу релігійних явищ, розуміння психологічних відмінностей між здоровою та деструктивною релігійністю, а також використання психологічних знань для сприяння міжконфесійному діалогу та толерантності у суспільстві.
Організація навчання обсяг дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи Zoom, GoogleMeet, e-mail, мобільні додатки Viber, Telegram, WhatsApp. Студенти отримують індивідуальні консультації у засвоєнні навчального матеріалу.
Очікувані результати навчання	ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел. ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога. ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Структура курсу	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи психології релігії та релігійна свідомість особистості 1.1. Психологія релігії як галузь психологічної науки: предмет, завдання, методи та історія розвитку. 1.2. Психологічні теорії релігії: психоаналітичний, біхевіоральний, когнітивний та гуманістичний підходи. 1.3. Релігійна свідомість та релігійна віра: психологічна структура, функції та механізми формування. 1.4. Релігійний досвід та містичні переживання: психологічна природа та феноменологія трансцендентних станів свідомості.

	Змістовий модуль 2. Релігійність у контексті особистості та практичні аспекти психології релігії 2.1. Психологія релігійної особистості: типологія релігійності, мотивація віри та релігійна ідентичність. 2.2. Релігійність та психічне здоров'я: позитивні та негативні аспекти впливу релігії на особистість. 2.3. Психологія релігійних обрядів, ритуалів та релігійних спільнот: групова динаміка та соціально-психологічні механізми. 2.4. Релігійне консультування та психотерапія: інтеграція духовності в психологічну практику та робота з релігійними клієнтами.																																				
Методи навчання	Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, ілюстративно-роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться з використанням презентацій, кейс-методів, мозкових атак, виконанням різних типів аналітичних завдань як індивідуальних так і в міні групах. При виконанні індивідуальних навчально-дослідних завдань (написанні есе та підготовці презентацій), а також при виконанні самостійної роботи використовується дослідницький метод із додержання вимог академічної доброчесності.																																				
Види контролю та критерії оцінювання	Бали на <i>практичному занятті</i> здобувачі вищої освіти отримують за виконані практичні завдання, опрацювання джерел, командні проекти, презентації, активність під час дискусій і виконання практичних завдань ситуаційних, доповідей, есе, індивідуального навчально-дослідного завдання. Бали за <i>самостійну роботу</i> враховують: виконання дослідницьких і творчих завдань індивідуально й колективно, результативну практичну роботу в групі, опрацювання навчально-методичних і довідкових джерел, аналіз законодавства, виконання і захист проєктів, презентації, активність самостійної пошукової роботи. Курсом також передбачена можливість отримати бали за <i>неформальну освіту</i>. Для цього викладач рекомендує здобувачам, які мають бажання чи хочуть відпрацювати пропущені з поважних причин заняття, пройти рекомендовані курси на різноманітних онлайн платформах та отримати сертифікати. Викладач може зарахувати такий сертифікат як опанування здобувачем модуля або теми дисципліни з обговоренням на засіданні кафедри та подальшим затвердженням групою якості факультету. Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю <table><tr><th>Види робіт</th><th>Практичні заняття</th><th>Самостійна робота</th><th>Модульний контроль</th><th>Захист ІНДЗ</th><th>Загальний бал</th></tr><tr><td>Максимальний бал</td><td>30</td><td>30</td><td>20 (10 x 2)</td><td>20</td><td>100</td></tr></table> Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти <table><tr><th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th><th rowspan="2">За шкалою ECTS</th><th colspan="2">За національною шкалою</th></tr><tr><th>іспит</th><th>залік</th></tr><tr><td>90–100</td><td>A</td><td>Відмінно</td><td rowspan="6">Зараховано</td></tr><tr><td>82–89</td><td>B</td><td rowspan="2">Добре</td></tr><tr><td>75–81</td><td>C</td></tr><tr><td>64–74</td><td>D</td><td rowspan="2">Задовільно</td></tr><tr><td>60–63</td><td>E</td></tr><tr><td>35–59</td><td>FX</td><td colspan="2">Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання</td></tr></table>	Види робіт	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Захист ІНДЗ	Загальний бал	Максимальний бал	30	30	20 (10 x 2)	20	100	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно	Зараховано	82–89	B	Добре	75–81	C	64–74	D	Задовільно	60–63	E	35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
Види робіт	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Захист ІНДЗ	Загальний бал																																
Максимальний бал	30	30	20 (10 x 2)	20	100																																
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою																																			
		іспит	залік																																		
90–100	A	Відмінно	Зараховано																																		
82–89	B	Добре																																			
75–81	C																																				
64–74	D	Задовільно																																			
60–63	E																																				
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання																																			

	1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням
Політика	Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі. Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт. Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність. Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).		
Рекомендовані джерела інформації	1. Предко О. І. Психологія релігії: підруч. К.: Ліра-К, 2023. 348 с. 2. Москалець В. П. Психологія релігії: підручник, 3-тє вид., перероб., доповн. Київ: «ЛіраК», 2020. 192 с. 3. Яремко О. Релігійність у психології особистості та міжособистісних стосунків: теорія, методологія, практика: монографія. Львів: «Свічадо», 2021. 232 с.		